

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
CENTRUM CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Město Břeclav

k rukám JUDr. Rolanda Vlašice
vedoucího právního oddělení

nám. T.G. Masaryka 42/3
690 81 Břeclav

V Brně 15.2.2012

Věc: odborný posudek

Zadání:

Dopisem ze dne 10.10.2011 požádal objednatel o zpracování právního posouzení možného uzavření mimosoudního smíru mezi městem Břeclav a obcí Ladná, kdy má tento smír uzavřít dvě vzájemné žaloby. V zadání informoval, že město Břeclav žaluje obec Ladná o zaplacení částky 4 193 379,- Kč a obec Ladná žaluje město Břeclav o vydání akcií společností, ve kterých má město Břeclav majetkovou účast. Vzájemné spory trvají od roku 2006, kdy došlo k oddělení obce Ladná od města Břeclav. Právní posouzení by mělo být podkladem rozhodování Zastupitelstva města Břeclavi o návrhu smíru.

Ke zpracování předložil objednatel fotokopie listin:

- rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje č.j. JMK 6118/2004 OPO, ze dne 15.6.2004,
- žalobu ze dne 31.7.2008,
- žalobu ze dne 12.12.2008,
- návrh na opětovné projednání možného mimosoudního smíru ze dne 13.6.2011,
- žalobu ze dne 30.6.2011.

Zjištění:

Z podkladů předložených objednatelem vyplývají následující relevantní skutečnosti:

- 1) Krajský úřad Jihomoravského kraje (dále jen „krajský úřad“) vydal (podle § 22 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů) dne 15.6.2004 rozhodnutí č.j. JMK 6118/2004 OPO, jímž rozhodl, kromě jiného, o oddělení místní části Ladná od města Břeclav ke dni 1.1.2007, o území nově vznikající obce a o tom, že jí náleží tento majetek podle rozdělení ke dni 31.12.2003:
  - o movitý a nemovitý majetek nacházející se v kat. úz. Ladná v hodnotě 29 257 000,- Kč uvedené v tabulce A,
  - o závazky v hodnotě 8 946 000,- Kč uvedené v tabulce B,
  - o akcie v tržní hodnotě 671 000,- Kč dle tabulky B budou vzájemně započteny s převáděnými závazky.

- 2) Obec Ladná podala dne 1.8.2008 u Okresního soudu v Břeclavi (dále jen „okresní soud“) žalobu ze dne 31.7.2008, kterou se vůči městu Břeclav uložení povinnosti převést jí bezplatně konkrétní počty akcií ve specifikovaných akciových společnostech. Obec Ladná namítá, že rozhodnutí krajského úřadu (viz výše) se týká pouze akcií společnosti Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s., že nereflexuje skutečnost, že město Břeclav dále vlastní akcie společnosti TEMPOS, Břeclav, a.s. a HANTÁLY, a.s. Žaloba také obsahuje tvrzení, že proti rozhodnutí krajského úřadu podal přípravný výbor odvolání, neboť nesouhlasil s dělením závazků, odvolání bylo rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 11.2.2005 zamítnuto s tím, že krajský úřad je při posuzování návrhu na oddělení části obce povinen pouze zkoumat splnění zákonem předepsaných podmínek, že zákon neumožňuje posuzovat a hodnotit způsob dělení majetku, práv a závazků. Z tohoto důvodu obec Ladná odkazuje na § 22 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb. obsahující pravidla rozdělení majetku pro případ, že se nedohodne obec a přípravný výbor; tato pravidla (resp. druhé z nich, tj. dělení majetku podle počtu obyvatel původní obce a nově vzniklé obce) aplikuje na rozdělení majetku v předmětném sporu a požaduje adekvátní počet akcií. Spor je veden u okresního soudu pod sp.zn. 4 C 210/2008.
- 3) Žalobou ze dne 12.12.2008 se město Břeclav domáhá vůči obci Ladná vydání platebního rozkazu, kterým by jí byla uložena povinnost zaplatit částku 4 193 379,- Kč s příslušenstvím, a to jako plnění, které město Břeclav uhradilo z titulu dlužníka ve vztahu k věřitelům namísto obce Ladná v období od 1.1.2004 do 30.6.2008. Spor je veden u okresního soudu pod sp.zn. 8 C 373/2009.
- 4) Dopisem ze dne 13.6.2011 navrhla Mgr. Jana Zwyrtková Hamplová, advokátka (její pozice ve vztahu k účastníkům není doložena), právnímu zástupci objednatele opětovné projednání možného mimosoudního smíru. V dopise rekapituluje stav majetkových sporů a dovozuje, že nelze pro precedentnost žalobních návrhů předpokládat výsledek sporu. Proto navrhuje zpětvzetí žalobních návrhů, vzdání se nákladů a ponechat věci tak, jak jsou, a to z těchto důvodů:
  - nejistota výsledků soudního sporu a s tím spojené nebezpečí vysokých nákladů vždy pro jednu ze sporných stran,
  - zachování dobrých vztahů mezi obcí Ladná a Městem Břeclav,
  - změna procesní situace, kdy odvolací soud přikázal okresnímu soudu zabývat se i žalobou na vydání akcií, a kdy tedy obě žaloby se opět dostaly na pořad dne naprosto rovnocenně.
- 5) Žalobou ze dne 30.6.2011 se město Břeclav domáhá vůči obci Ladná vydání platebního rozkazu, kterým by jí byla uložena povinnost zaplatit částku 896 019,- Kč s příslušenstvím, a to jako plnění, které město Břeclav uhradilo z titulu dlužníka ve vztahu k věřitelům namísto obce Ladná v období od 1.7.2008 do 31.12.2009.

Východiska:

Z formulace zadání a z rekapitulace skutkových zjištění je zřejmé, že vymezená problematika se týká posouzení majetkoprávních důsledků oddělení obce Ladná od města Břeclav, resp. konstitutivního rozhodnutí krajského úřadu ze dne 15.6.2004 č.j. JMK 6118/2004 OPO. Rozhodnutí bylo vydáno na základě § 22 zák. č. 128/2000 Sb., ve znění účinném v době rozhodování (před novelizací provedenou zákonem č. 234/2006 Sb., s účinností od 1.7.2006):

§ 22

1) *O oddělení části obce rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti na návrh obce, který podá obec na základě kladného výsledku místního referenda konaného v té části obce, která se chce oddělit. Nepodá-li obec návrh do 30 dnů ode dne vyhlášení výsledků místního referenda*

nebo jestliže v návrhu na oddělení části obce provede změny, které jsou v rozporu s rozhodnutím přijatým v místním referendu, může tak učinit kterýkoliv občan obce.

2) Návrh na oddělení části obce musí obsahovat

a) den, měsíc a rok, ke kterému se část obce odděluje,

b) vymezení území nově vznikající obce po oddělení části obce výčtem jejích katastrálních území včetně příslušných mapových podkladů,

c) rozdělení majetku včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek obce,

d) počet občanů obce ke dni podání návrhu na oddělení její části, jakož i počty občanů obce v jednotlivých částech, které se mají oddělit,

e) rozdělení výnosu daní v poměru podle počtu obyvatel původní a nově vzniklé obce do doby, než bude stanoveno procento, kterým se na výnosech daní podílí nově vzniklá obec.

3) Krajský úřad svým rozhodnutím schválí návrh obce na oddělení její části, jsou-li splněny všechny podmínky stanovené zákonem.

4) Rozhodnutí o oddělení části obce musí obsahovat náležitosti stanovené v odstavci 2. Opis pravomocného rozhodnutí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

5) Řízení o oddělení části obce ukončené pravomocným rozhodnutím nelze obnovit a pravomocné rozhodnutí o oddělení části obce nelze přezkoumat ve správním řízení.

6) Po vyhlášení výsledků místního referenda obec požádá Ministerstvo vnitra o souhlas s názvem nově vznikající obce.

Zpracovateli stanoviska není známá relevantní judikatura navazující na aplikaci citovaného ustanovení. Při formulaci závěrů lze však vycházet z právních názorů týkajících se interpretace a aplikace ustanovení § 11 zák. č. 367/1990 Sb., které předcházelo úpravě rozdělení obcí zařazené do zák. č. 128/2000 Sb. Použití těchto právních názorů lze odůvodnit shodnými koncepčními přístupy zákonodárce k obsahu (tj. rozhodnutí obsahujícího i rozdělení majetku) a povaze (tj. konstitutivnosti) rozhodnutí příslušného orgánu. Toto ustanovení, po novelizaci provedené zákonem č. 302/1992 Sb., obsahovalo následující dikci:

§ 11

1) Obec se může rozdělit na dvě nebo více obcí, pokud každá z nich bude mít alespoň 300 občanů s trvalým pobytem, vlastní katastrální území a bude tvořit jeden územní celek. Rozdělení obce schvaluje ministerstvo vnitra na návrh obce. Návrh obec podá na základě výsledků místního referenda konaného v té části obce, která se chce oddělit. Nepodá-li obec návrh do 30 dnů ode dne vyhlášení výsledků místního referenda, učiní tak okresní úřad.

2) Návrh na rozdělení obce musí obsahovat názvy vznikajících obcí, zda rozdělením obec zaniká, vymezení území vznikajících obcí včetně příslušných mapových podkladů, rozdělení majetku včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, organizací a zařízení obce. Návrh podá obec prostřednictvím okresního úřadu.

3) Rozhodnutí o rozdělení obce musí obsahovat náležitosti stanovené v odstavci 2 pro návrh na rozdělení obce.

4) Do tří měsíců po ustavujícím zasedání obecního zastupitelstva nově vzniklé obce předá dosavadní obec nově vzniklé obci majetek, který jí náleží podle návrhu schváleného ministerstvem vnitra. O předání majetku se pořizuje písemný zápis. Tento majetek včetně finančních pohledávek a závazků do doby jeho předání spravuje dosavadní obec, která však nemůže rozhodovat o jeho převodu, ani nemůže uzavřít smlouvu o zřízení zástavního práva a nájemní smlouvu 3b) k tomuto majetku. V nově vzniklé obci platí obecně závazné vyhlášky, které platily na jejím území před jejím vznikem.

Citované ustanovení bylo aplikováno např. ve sporech mezi obcemi, v nichž nově vzniklé obce uplatňovaly majetkové nároky, např. ve věcech, v nichž rozhodoval Nejvyšší soud, v pozici soudu dovolacího:

1) V usnesení ze dne 4.5.2006, sp.zn. 22 Cdo 809/2005, Nejvyšší soud uvedl:

„Z citovaných ustanovení je zřejmé, že nově vznikající obci vznikl nárok na majetek až v důsledku rozhodnutí ministerstva vnitra o rozdělení obce. Toto rozhodnutí bylo konstitutivní, založilo totiž nároky, které dříve neexistovaly, a jen na ten majetek, který v něm byl zahrnut. Na majetek, který v něm zahrnut nebyl, naopak nově vzniklé obci soukromoprávní nárok nevznikl; v případě pochybení při stanovení celkového množství majetku rozdělované obce lze uvažovat jen o nápravě v rámci správního řízení o rozdělení obce. Není-li tu soukromoprávní nárok na přímé vydání majetku (tedy nárok vznikající bez ohledu na rozhodnutí ministerstva vnitra), nemůže tu být ani nárok na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení. Lze poukázat na analogické situace při dělení soukromého majetku. Tak v případě, že při vypořádání společného jmění manželů byla některá věc opomenuta nebo dokonce jedním z účastníků úmyslně zatajena, lze se (nebyla-li již vypořádána na základě zákonné domněnky vypořádání) domáhat jen jejího dodatečného vypořádání, nelze však uplatnit právo na náhradu škody vzniklou jejím zatajením. Totéž platí i v případě projednání dědictví.“

2) V usnesení ze dne 20.1.2010, sp.zn. 28 Cdo 1249/2009, formuloval Nejvyšší soud tuto právní větu (srov. ASPI ID: JUD161234CZ):

„V případě pochybení při stanovení celkového množství majetku rozdělované obce lze uvažovat jen o nápravě v rámci správního řízení o rozdělení obce. Není-li tu soukromoprávní nárok na přímé vydání majetku, nemůže tu být ani nárok na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení.“

3) Usnesení Nejvyššího soudu uvedené sub 2) bylo napadeno ústavní stížností, kterou Ústavní soud odmítl usnesením ze dne 7.12.2010, sp.zn. I. ÚS 940/10, jako zjevně neopodstatněnou, a v odůvodnění se ztotožnil se závěry obecných soudů konstatováním: *„Meritem problému se tak stala existence nároku stěžovatelky vůči vedlejšímu účastníkovi z titulu vypořádání majetku v souvislosti s vydělením nové obce. Ani v tomto směru neshledal Ústavní soud žádné relevantní pochybení obecných soudů, které by vedlo, či mohlo vést k zásahu do stěžovatelčina práva na ochranu majetku, příp. do jiných základních práv a svobod. Je totiž třeba respektovat předpoklady vzniku konkrétního nároku na vypořádání individualizovaného majetku, kterými jsou příslušné právní skutečnosti. V dané věci je to individuální správní akt - rozhodnutí ministerstva vnitra. Proto je nutno vycházet ze zjištění, zda takové rozhodnutí bylo vydáno a zda obsahuje vymezení majetkoprávního nároku; v tomto směru jsou závěry Nejvyššího soudu v odůvodnění napadeného usnesení (str. 4 dole a str. 5 nahoře) zcela přesvědčivé, přičemž vůči nesprávnosti či nezákonnosti takového rozhodnutí se lze bránit adekvátními procesními prostředky zakotvenými ve správním řádu (a to i podněty osoby, která nebyla účastníkem správního řízení).“*

Závěry a doporučení:

Rozhodnutí krajského úřadu ze dne 15.6.2004, č.j. JMK 6118/2004 OPO, bylo vydáno na základě § 22 zák. č. 128/2000 Sb., ve znění účinném v době rozhodování, a plně tuto regulaci respektovalo, zejména obsahovalo náležitost uvedenou v § 22 odst. 2 písm. c), tj. rozdělení majetku, včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek obce. Rozhodnutí má konstitutivní povahu a založilo majetkové nároky dotčených právnických osob – obcí. Jen nároky vyplývající z tohoto rozhodnutí mohou být uplatňovány v soudním řízení (pozn. odůvodnění díkčí § 22 odst. 4 zák. č. 128/2000 Sb., ve znění zák. č. 234/2006 Sb. – viz žaloba obce Ladná – nelze použít, protože rozhodnutí krajského úřadu

bylo definitivní). Na základě těchto skutečností lze nároky uplatněné předloženými žalobami považovat za nedůvodné.

Vzhledem ke zjištění a k formulovanému závěru, je třeba považovat návrh Mgr. Jany Zwyrtkové na smírné řešení sporů za vstřícný, konstruktivní a korektní. Návrh formulovaný v dopise ze dne 13.6.2011 (str. 3), resp. jeho přijetí, tj. uzavření dohody o mimosoudním smíru, představuje adekvátní řešení sporů; navržený obsah smíru koresponduje formulovanému závěru, a proto doporučuji jeho přijetí.

Výhrada:

Vyjádřený právní názor nebyl projednán akademickými orgány Masarykovy univerzity ani akademickými orgány její Právnické fakulty. Je právním názorem zpracovatele tohoto stanoviska. Stanovisko nemá právní povahu odborného vyjádření podle § 105 odst. 1 zák. č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a představuje soubor názorů a doporučení pro potřebu objednatele.

prof. JUDr. Josef Fiala, CSc.

MASARYKOVA UNIVERZITA
Právnická fakulta
Veveří 70
611 80 Brno